Lausunto
30.10.2017

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta
liv@eduskunta.fi

Asia: **HE 82/2017 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tietoyhteiskuntakaaren muuttamisesta**

Viite: **Lausuntopyyntö 27.10.2017**

MTV Oy kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä Eduskunnalle tietoyhteiskuntakaaren muuttamisesta.

MTV Oy kannattaa hallituksen tavoitetta sujuvoittaa sääntelyä ja on moneen otteeseen esittänyt hallitukselle ajatuksia siitä, miten kaupallista televisioalaa voisi Suomessa tukea. Olemme etenkin korostaneet sitä, ettei Suomessa tulisi säännellä yli tarvittavien EU-normien, jotta meidän kilpailukykymme kansainvälisiin toimijoihin nähden olisi mahdollisimman tasapuolinen.

MTV ottaa kantaa hallituksen esityksessä esitettyihin toimiin, jotka koskevat suoraan MTV:n liiketoimintaa. Näin ollen kommentoimme lausunnossamme ohjelmien eurooppalaisuusastetta (209§), ohjelmistojen saattamista näkö- ja kuulorajoitteisten saataville (211§) ja televisiotoiminnan valvontamaksuja (294§).

Ohjelmien eurooppalaisuus 209 §

Hallituksen esityksessä ehdotetaan joustavuutta audiovisuaalisia mediapalveluja koskevan direktiivin vaatimukseen ohjelmistojen eurooppalaisuusasteesta. Direktiivin mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava mahdollisuuksien mukaan ja tarkoituksenmukaisin keinoin se, että lähetystoiminnan harjoittajat varaavat eurooppalaisille teoksille suurimman osan lähetysajastaan. Sääntö on implementoitu Suomen radio- ja televisiolakiin, josta sittemmin muodostui tietoyhteiskuntakaaren 209 §. Siihen ei kuitenkaan ole sisällytetty direktiivin mahdollistamaa joustoa, vaan pykälän mukaan: " Televisiotoiminnan harjoittajan on varattava eurooppalaisille ohjelmille suurin osa vuosittaisesta lähetysajastaan."

MTV on jo aikaisemmin esittänyt liikenne- ja viestintäministeriölle, että suomalaisten toimijoiden kilpailukyvyn varmistamiseksi Suomen lainsäädännön ei tulisi olla eurooppalaista sääntelyä tiukempaa. Jotta tiukkaan 50% vaatimukseen olisi helpompi päästä, olemme ehdottaneet, että eurooppalaisuusastetta voisi laskea lähetysajan sijasta kanavan ohjelmistobudjetista. Eurooppalaiset ja kotimaiset sisällöt ovat kustannuksiltaan yleensä monikertaiset ei-eurooppalaisiin sisältöihin verrattuna. Jos vaatimus laskettaisiin budjetista, se myös ohjaisi lähettäjäyritysten investointeja laadukkaampiin sisältöihin. Tämän säännön vaikutus on monesti se, että hankitaan halpaa eurooppalaista sisältöä

vaatimuksen noudattamiseksi eikä tämä ole omiaan kehittämään tuotantoalaa ja luovaa alaa. Tämän lisäksi on tärkeätä korostaa, että panostamme tilausvideopalveluissamme, sekä mainosrahoitteisessa Katsomossa, että maksullisessa C Moressa erityisesti eurooppalaisiin ja kotimaisiin sisältöihin.

MTV kannattaa, että hallitus yrittää etsiä keinoa eurooppalaisuusvaatimuksen helpottamiseksi. MTV:llä on ollut vaikeuksia noudattaa sääntöä täysimääräisesti kaikkien muiden paitsi MTV3-kanavan osalta. Sub ja AVA ovat pieniä mainosrahoitteisia kanavia, joiden sisältö kohdistuu Subilla nuoreen kohderyhmään ja AVA:lla nuoriin naisiin. Kanavien eurooppalaisuusaste on monta vuotta liikkunut noin 30-40% paikkeilla, mikä on mielestämme hyvä tulos, etenkin vaikeina taloudellisina aikoina, mutta Viestintäviraston selvitysten ja tietoyhteiskuntakaaren mukaan se on riittämättömiä. Viestintävirasto on uhannut Sub-kanavaa uhkasakolla, jos eurooppalaisuusastetta ei voida nostaa seuraavien vuosien aikana.

MTV on viimeisten viiden vuoden aika kärsinyt erittäin vakavista taloudellisista ongelmista. Yhtiön liikevaihto on laskenut yli 50 MEUR:lla ja henkilöstöä on vähennetty sadoilla ihmisillä. Näinä aikoina lain eurooppalaisuusaste ei voi ohjata sisältöinvestointeja, vaan meidän on hankittava sellaisia ohjelmia, jotka kiinnostavat kanavien katsojia ja yhtiön mainostaja-asiakkaita. Kalliit kotimaiset ja eurooppalaiset investoinnit ohjataan lähinnä pääkanavalle MTV3:lle, minkä seurauksena Sub ja AVA-kanavilla on ollut vaikeuksia noudattaa eurooppalaisuusvaatimusta.

MTV:n maksukanavien osalta Viestintävirasto kerää eurooppalaisuusasteen tiedot vain sellaisista kanavista, jotka lähetetään Suomesta. Meillä on myös viime vuosien aikana ollut vaikeuksia täyttää MTV MAX-kanavaa eurooppalaisilla ohjelmilla, mistä olemme myös saaneet moitteita Viestintävirastolta.

Mielestämme on tärkeätä miettiä miten tätä vaatimuksen noudattamista voisi joustavoittaa. Olemme sitä mieltä, että hallituksen esityksessä esitettyä ehdotusta siitä, että vaatimus koskisi vain vapaasti vastaanotettavia kanavia, on tervetullut. On myös kannatettavaa, että jos toimija ei saavuta yli 50%:n eurooppalaisuusosuutta, osuuden on kuitenkin oltava vähintään samalla tasolla kuin edellisellä valvontajaksolla ja toimijan on esitettävä selvitys syistä. Tällainen syy voisi mielestämme olla poikkeuksellisen vaikea taloudellinen tilanne, joka vaikuttaa oleellisesti kanavan mahdollisuuksiin hankkia eurooppalaisia sisältöjä juuri näiden vaikeiden vuosien aikana.

<u>Ohjelmistojen saattaminen näkö-ja kuulorajoitteisten saataville 211 §</u>

MTV3-kanava on vuodesta 2011 valtioneuvoston ja sen säädetyn asetuksen nojalla asteittain lisännyt kanaviensa ääni- ja tekstityspalvelua. Viestintäviraston selvityksen mukaan äänipalvelua sisältävien ohjelmatuntien %-osuus MTV3-kanavalla oli vuonna 2015 noin 99% ja tekstitettyjen ohjelmatuntien %-osuus oli 75%.

Vaikka olemme pystyneet noudattamaan asetettua kiintiötä, olemme kuitenkin sitä mieltä, että tällainen palvelu on osa julkisen palvelun tehtävää suomalaisille katsojille. Mielestämme on kohtuutonta asettaa tällaisia velvoitteita kaupalliselle yhtiölle ilman, että sille myönnetään minkäänlaista valtiollista tukea. Tekstityspalvelu ja etenkin sen lähettäminen jakeluverkoissa maksaa useita satoja tuhansia euroja vuodessa. Olemme aikaisemmin esittäneet, että tekstitykseen tulisi saada tukea valtion televisio- ja radiorahastosta.

Koska tällaista tukea ei ole myönnetty, MTV päätti olla hakematta MTV3-kanavalle yleisen edun kanavan toimilupaa. Toinen syy hakematta jättämiselle oli, että liikenne- ja viestintäministeriö päätti poistaa MTV3-kanavan siirtovelvoitteen kaapeli- ja IPTV-verkoissa edellisen toimilupakauden lopussa. Yleisen edun kanavalle on tietoyhteiskuntakaaren 26 §:ssä asetettu useita kustannuksia aiheuttavia velvoitteita, ilman minkäänlaisia mahdollisuuksia saada niistä taloudellista hyötyä. Ainoa yleisen edun kanavan mahdollinen taloudellinen hyöty olisi ollut siirtovelvoitteen jatkaminen myös nykyisellä toimilupakaudella.

Sittemmin hallitus on esittänyt yleisen edun kanavien uutistoiminnalle valtiollista tukea ja tuen ehdoksi yleisen edun kanavan toimilupaa. MTV3 on näin ollen päättänyt muuttaa kanavan toimilupaa yleisen edun kanavan luvaksi ja näin ollen myös jatkaa kotimaisten ohjelmien tekstittämistä. Olemme kuitenkin sitä mieltä, että kaupalliselle toimijalle ei tule asettaa tällaisia velvoitteita ja että meidän tulisi voida tarjota tekstityspalveluita omalla päätöksellämme ja meidän itse asettamallemme tasolle.

Televisio- ja radiotoiminnan valvontamaksut 294 §

Hallituksen esityksen luonnoksessa ehdotetaan muutoksia televisiotoiminnan valvontamaksuihin. Yleisradion maksuja ehdotetaan korotettaviksi ja kaupallisen television maksuja alennettaviksi. Olemme aikaisemmin vastustaneet näitä maksuja, koska mielestämme on erikoista, että ala maksaa valvovalle viranomaiselle omasta valvonnastaan. Tällainen maksu tulisi mielestämme korvata suoraan valtion budjetista.

Hallituksen esitys on kuitenkin tervetullut ja oikeansuuntainen, ja toivomme, että näitä maksuja voisi jatkossakin alentaa ja jossain vaiheessa lopullisesti poistaa.

Petra Wikström
MTV Oy
Yhteiskuntasuhdejohtaja